

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 2001
Ημερομ. Κατάθεσης: 29/6/2020

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για την κα Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Θέμα: Αναβάθμιση της παρεχόμενης δημόσιας εκπαίδευσης ζητάει η Πανελλήνια Επιστημονική Ένωση Διευθυντών Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Ο Βουλευτής του ΜέΡΑ25 Νομού Ηρακλείου, Γεώργιος Λογιάδης, καταθέτει ως αναφορά την επιστολή της Πανελλήνιας Επιστημονικής Ένωση Διευθυντών Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η επιστολή αναφέρει ότι το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αποτελεί μια αποσπασματική απόπειρα υποτυπώδους αντιμετώπισης σημαντικών και χρόνιων ζητημάτων της δημόσιας εκπαίδευσης και ότι μέσω των προτάσεων που συμπεριλαμβάνει, διαφαίνεται αφενός η αδυναμία/απροθυμία διαμόρφωσης ενός κεντρικού στρατηγικού σχεδιασμού για την αναβάθμιση της παρεχόμενης δημόσιας εκπαίδευσης, και αφετέρου η επιδίωξη μετακύλισης αρμοδιοτήτων και σημαντικών ευθυνών της κεντρικής διοίκησης στις σχολικές μονάδες.

Τέλος, αναφέρονται δεκατέσσερις συγκεκριμένες προτάσεις για την αναβάθμιση του δημόσιου σχολείου που θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο νομοσχέδιο.

Επισυνάπτεται η Επιστολή.

Παρακαλούμε για την απάντηση και τις ενέργειές σας και να μας ενημερώσετε σχετικά.

Ηράκλειο, 11/6/2020

Ο καταθέτων Βουλευτής

Γεώργιος Λογιάδης

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Π.Ε.**

Κομοτηνής 14 --- 115 26 Αθήνα

www.panenosi.gr

panenosi@gmail.com

ΠΛΗΡ.: Κουντούρης Τηλέμαχος

Μακεδών Νικόλαος

Αθήνα, 02-06-2020

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΟΥΝΤΟΥΡΗ ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΕ ΤΙΤΛΟ «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ» ΣΤΗ ΔΕΜΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ**

Κυρία Υπουργέ, κύριε Πρόεδρε, κυρία Υφυπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι βουλευτές, κυρίες και κύριοι εκπρόσωποι φορέων. Η Πανελλήνια Επιστημονική Ένωση Διευθυντών Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπ/σης ευχαριστεί θερμά όλους όσοι πρότειναν τη συμμετοχή μας στη σημερινή συνεδρίαση.

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αποτελεί κατά τη γνώμη μας μια αποσπασματική απόπειρα υποτυπώδους αντιμετώπισης σημαντικών και χρόνιων ζητημάτων της δημόσιας εκπαίδευσης.

Μέσω των προτάσεων που συμπεριλαμβάνει, διαφαίνεται αφενός η αδυναμία/απροθυμία διαμόρφωσης ενός κεντρικού στρατηγικού σχεδιασμού για την αναβάθμιση της παρεχόμενης δημόσιας εκπαίδευσης, και αφετέρου η επιδίωξη μετακύλισης αρμοδιοτήτων και σημαντικών ευθυνών της κεντρικής διοίκησης στις σχολικές μονάδες.

Πιο συγκεκριμένα:

Άρθρο 50: Η αύξηση του αριθμού των μαθητών στο νηπιαγωγείο και δημοτικό σχολείο από 22 σε 25 ανά τμήμα, όπως όλες οι σχετικές έρευνες αποδεικνύουν, είναι βέβαιο ότι θα δυσχεράνει ακόμα περισσότερο την επίτευξη των παιδαγωγικών σκοπών και, ειδικότερα, την ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Θεωρούμε τραγικό σε ένα σχέδιο νόμου που έχει ως τίτλο την αναβάθμιση του σχολείου να εμπεριέχονται ρυθμίσεις που υποβαθμίζουν καταφανώς την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης, τη στιγμή που το ζητούμενο στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις, οι δυνατότητες, τα ενδιαφέροντα και, γενικά, οι ανάγκες και οι ιδιαιτερότητες του κάθε μαθητή, από άποψη γλωσσική, γνωστική, νοητική, συναισθηματική, πολιτισμική και κοινωνική, γεγονός που επιβάλλει την εξατομικευμένη παιδαγωγική και διδακτική παρέμβαση του εκπαιδευτικού. Τμήματα νηπιαγωγείων και δημοτικών σχολείων με αριθμό μαθητών που υπερβαίνει το 20 δυσχεραίνουν, σε κάθε περίπτωση, την εκπαιδευτική διαδικασία, την παιδαγωγική οργάνωσή της και, τελικά, την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων. Για όλους τους παραπάνω λόγους ζητάμε την άμεση απόσυρση του άρθρου 50.

Ταυτόχρονα καταθέτουμε 14 συγκεκριμένες προτάσεις για την αναβάθμιση του δημόσιου σχολείου και αυτές θα περιμέναμε να συμπεριλαμβάνει ένα νομοσχέδιο που έχει ως τίτλο

την αναβάθμιση του σχολείου:

- 1η. Ιδρυση και λειτουργία Τμημάτων Ένταξης σε όλα τα σχολεία που ακόμα και σήμερα στερούνται αυτήν την απολύτως αναγκαία υποστηρικτική δομή.
- 2η. "Ιδρυση και λειτουργία 2^{ου} Τμήματος Ένταξης σε όλες τις σχολικές μονάδες που φοιτούν πάνω από δεκαπέντε (15) μαθητές με διαγνωσμένη από αρμόδιο δημόσιο φορέα (Κέντρο Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕΣΥ), Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο, Δημόσιο Νοσοκομείο) αναπηρία και/ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- 3η. Τοποθέτηση και 2^{ου} δασκάλου στις τάξεις σχολείων όπου φοιτούν παιδιά υποβαθμισμένων κοινωνικά περιοχών.
- 4η. Επαναφορά του θεσμού του Υπεύθυνου δασκάλου στο Ολοήμερο σχολείο.
- 5η. Επαναφορά του θεσμού της ενισχυτικής διδασκαλίας που έχει σχεδόν καταργηθεί στα δημοτικά σχολεία.
- 6η. Εισαγωγή του γνωστικού αντικειμένου της Μελέτης-Προετοιμασίας των μαθημάτων για την επόμενη ημέρα για όλους τους μαθητές στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα, με στόχο, για τους μαθητές των μικρότερων τάξεων η τσάντα να μένει στο σχολείο, και για τους μαθητές των μεγαλύτερων τάξεων, η απαλλαγή τους από το μεγαλύτερο μέρος των «κατ' οίκον» εργασιών.
- 7η. Λήψη μέτρων για την ενίσχυση της αυτοτέλειας των σχολικών μονάδων ώστε να μπορούν να προγραμματίζουν, να οργανώνουν και να υλοποιούν το εκπαιδευτικό τους έργο χωρίς άσκοπες γραφειοκρατικές εξαρτήσεις και ασφυκτικό έλεγχο.
- 8η. Δημιουργία Υποστηρικτικών Δομών ανά ομάδες σχολείων, οι οποίες να καλύπτουν συγκεκριμένο αριθμό μαθητών, με πρώτο βήμα την πλήρη στελέχωση και κάλυψη όλων των σχολικών μονάδων από Ε.Δ.Ε.Α.Υ.(Επιτροπές Διεπιστημονικής Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Υποστήριξης), ώστε καμία σχολική μονάδα να μην στερείται την υποστήριξη από Κοινωνικό Λειτουργό και Ψυχολόγο.
- 9η. Λήψη συγκεκριμένων μέτρων για να πάμε επιτέλους στο ψηφιακό σχολείο. Πώς δηλαδή θα καλυφθούν οι ανάγκες σε κατάλληλο εξοπλισμό, υποδομές, τεχνική και παιδαγωγική υποστήριξη αλλά και πώς θα υλοποιηθεί το σύστημα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.
- 10η. Δρομολόγηση όλων των απαραίτητων ενεργειών για μόνιμους διορισμούς στην εκπαίδευση με στόχο την κάλυψη όλων των οργανικών και λειτουργικών κενών.
- 11η. Ολοκλήρωση όλων των υπηρεσιακών μεταβολών των μόνιμων εκπαιδευτικών του Ιούνιο κάθε έτους, πριν τη λήξη του διδακτικού έτους, και τοποθέτηση όλων των αναγκαίων αναπληρωτών εκπαιδευτικών στις σχολικές μονάδες την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή έναρξη κάθε νέας σχολικής χρονιάς.
- 12η. Θεσμοθέτηση Γραμματειακής Υποστήριξης σε όλα τα 12/θέσια και άνω Δημοτικά σχολεία, όπως προβλέπεται από το Ν.1566/1985.
- 13η. Κάλυψη όλων των σχολικών μονάδων με προσωπικό καθαριότητας πλήρους απασχόλησης, καθόλη τη διάρκεια λειτουργίας τους, και όχι μόνο μετά τη λήξη των μαθημάτων, γιατί μόνο έτσι μπορεί να διασφαλιστεί η σωστή τήρηση εφαρμογής των κανόνων υγιεινής και καθαριότητας.

14^η. Τοποθέτηση εργαζομένων Γενικών Καθηκόντων σε όλα τα 4/θέσια και άνω Δημοτικά Σχολεία.

Από αυτές τις υφιστάμενες, κατά τη γνώμη μας, έχει άμεση ανάγκη το δημόσιο σχολείο για να αναβαθμιστεί η λειτουργία του και όχι από την αύξηση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα, η οποία οδηγεί σε υποβάθμιση της ποιότητας της παραχόμενης εκπαίδευσης.

Άρθρο 1: Η εισαγωγή της πιλοτικής δράσης με τίτλο «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» για την ένταξη νέων θεματικών στο Νηπιαγωγείο και στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα του Δημοτικού σχολείου με σκοπό την ενίσχυση της καλλιέργειας ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής και δεξιοτήτων τεχνολογίας και επιστήμης στους μαθητές, κινείται σε θετική κατεύθυνση. Άλλωστε, το μεγαλύτερο μέρος των θεματικών που προτείνονται στο σχέδιο νόμου υλοποιούνται εδώ και χρόνια από χιλιάδες εκπαιδευτικούς μέσω των Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων (Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας και Πολιτιστικών Θεμάτων). Σκοπός της δράσης θα πρέπει να είναι η ενίσχυση της βιωματικής και ανακαλυπτικής μάθησης, με στόχο την πιο άμεση και ενεργή συμμετοχή των μαθητών στην τάξη. Η επιλογή των θεματικών θα πρέπει να είναι αποκλειστική αρμοδιότητα των Συλλόγων Διδασκόντων των σχολικών μονάδων με βάση τις ιδιαιτερότητες της κάθε σχολικής μονάδας και σε καμία περίπτωση στη διδασκαλία τους δεν θα πρέπει να εμπλέκονται ιδιώτες αλλά και φορείς άσχετοι με την εκπαιδευτική κοινότητα. Η καθολική εφαρμογή των «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων» σε όλες τις σχολικές μονάδες θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μόνο εφόσον η πιλοτική εφαρμογή τους τύχει θετικής αξιολόγησης από τους εκπαιδευτικούς που θα τα διδάξουν, και αφού θα έχει προηγηθεί επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών σε μεθοδολογίες εργαστηριακής (μη τυπικής) προσέγγισης της διδασκαλίας. Στόχος σε κάθε περίπτωση μετά τη θετική αξιολόγησή τους θα πρέπει να είναι η πλήρης ένταξή τους στα γνωστικά αντικείμενα του σχολείου.

Άρθρο 3: Η αύξηση των ωρών της διδασκαλίας της Αγγλικής Γλώσσας στο ωρολόγιο πρόγραμμα της Α' και Β' τάξης του δημοτικού σχολείου αποτελεί αποσπασματική αλλαγή. Η εκπαίδευση έχει ανάγκη από καλά μελετημένες, σχεδιασμένες και συνολικές αλλαγές και όχι από πρόχειρες, μεμονωμένες και αποσπασματικές παρεμβάσεις.

Άρθρα 33-35: Θεωρούμε ότι οι διαδικασίες του προγραμματισμού και της εσωτερικής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας, ως συλλογική και δημοκρατική διαδικασία του Συλλόγου Διδασκόντων, μπορούν να συμβάλουν καθοριστικά στην ανάπτυξη κουλτούρας αυτοβελτίωσης στις σχολικές μονάδες, στη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητάς τους καθώς και στη δημιουργία Σχολείων-Κοινοτήτων μάθησης, γιατί αυτό πρέπει να είναι το ζητούμενο. Επίσης, μπορούν να εξελιχθούν σε εργαλεία θετικής ανατροφοδότησης του εκπαιδευτικού έργου, με στόχο την ανάληψη βελτιωτικών δράσεων τόσο από τη σχολική μονάδα όσο και από τον κάθε εκπαιδευτικό, μακριά από κατηγοριοποιήσεις και ανταγωνισμούς και μέσα σε ένα κλίμα εμπιστοσύνης, συνεργασίας και συλλογικότητας που τόσο έχει ανάγκη σήμερα το δημόσιο σχολείο.

Θεωρούμε όμως επιβεβλημένη την αποδοχή από πλευράς της Πολιτείας, ότι η αξιολόγηση

του εκπαιδευτικού έργου καλύπτει και όλα τα θέματα που άπτονται της δικής της ευθύνης(υποδομές, μέσα, προγράμματα σπουδών, βιβλία, χρηματοδότηση κ.λπ.), και τα οποία δεν αποτελούν ευθύνη των εκπαιδευτικών.

Παράλληλα, η Πολιτεία θα πρέπει να δεσμευθεί ότι θα εξασφαλίζονται τα μέσα, οι διαδικασίες και οι πόροι για να πραγματοποιηθούν οι βελτιώσεις και οι αλλαγές που θα προτείνονται από τους Συλλόγους Διδασκόντων στο πλαίσιο της αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας. Γι' αυτά όμως δεν γίνεται η παραμικρή αναφορά στο σχέδιο νόμου.

Με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου ζητείται από τους Συλλόγους Διδασκόντων να βρίσκονται σε μία συνεχή δυναμική και συμμετοχική διαδικασία, αλλά και σε συνεργασία με εξωτερικούς παράγοντες, χωρίς όμως να έχουν θεσμοθετηθεί συγκεκριμένες ρυθμίσεις που αφορούν στο πλαίσιο υλοποίησής της, όπως για παράδειγμα, ο επαρκής χρόνος συνεδρίασης των Συλλόγων Διδασκόντων, επικαιροποιημένα καθηκοντολόγια κ.ά.. Αυτό θα έχει ως συνέπεια η διαδικασία της αυτοαξιολόγησης να εξελιχθεί σε μια στείρα γραφειοκρατική διαδικασία, που θα συρρικνώνει κάθε νόημα αναζήτησης δημιουργικής ανατροφοδότησης του περιεχομένου της εκπαιδευτικής διαδικασίας στη σχολική μονάδα.

Τέλος, με τις ρυθμίσεις των άρθρων 33-35 όχι μόνο δεν ενισχύεται η αυτοτέλεια των σχολικών μονάδων αλλά αντίθετα θεσμοθετείται ένας ασφυκτικός έλεγχος των σχολικών μονάδων, ο οποίος είναι βέβαιο ότι θα αδρανοποιήσει τις δημιουργικές δυνατότητες προσαρμογών, σχεδιασμού και αλλαγών μέσα από πρωτοβουλίες των ίδιων των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας, και θα οδηγήσει σε τυπική και γραφειοκρατική διεκπεραίωση των συμβατικών καθηκόντων.

Άρθρο 36: Η συνεργασία των όμορων σχολικών μονάδων με τη δημιουργία «ομάδων σχολείων», που προβλέπει το σχέδιο νόμου, είναι αναγκαία και πολύτιμη, γιατί θα συμβάλει στην αλληλοτροφοδότηση της παιδαγωγικής εμπειρίας, της παιδαγωγικής πράξης και των κοινωνικοπολιτιστικών δράσεων του κάθε σχολείου με τα γειτονικά του σχολεία.

Άρθρο 37: Η θεσμοθέτηση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας για όλες τις σχολικές μονάδες, στον οποίο αναφέρονται τα θέματα σχετικά με την λειτουργία τους, είναι θετική. Η προσαρμογή του κανονισμού στις ιδιαίτερες ανάγκες και συνθήκες της κάθε σχολικής μονάδας μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην πιο ομαλή, αρμονική και αποτελεσματική λειτουργία της.

Το σχέδιο νόμου όμως προβλέπει την έγκριση του κανονισμού λειτουργίας της σχολικής μονάδας και από τον Διευθυντή Εκπαίδευσης και από τον Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου. Είναι δυνατόν το Υπουργείο Παιδείας να μην εμπιστεύεται τις σχολικές μονάδες ούτε στο να συντάξουν τον κανονισμό λειτουργίας τους και να απαιτεί δύο εγκρίσεις για να ισχύσει. Έτσι θα ενισχυθεί η αυτοτέλεια των σχολικών μονάδων;

Θεωρούμε ότι ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας της σχολικής μονάδας θα πρέπει να συντάσσεται από το Σχολικό Συμβούλιο και να κοινοποιείται στον Διευθυντή Εκπαίδευσης και τον Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου.

Άρθρο 38: Η θεσμοθέτηση εκπαιδευτικού εμπιστοσύνης -που μετονομάστηκε Σύμβουλος Σχολικής Ζωής- στο δημοτικό σχολείο, όχι μόνο δεν θα προσέφερε απολύτως τίποτε στην εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων, αλλά αντίθετα θα δημιουργούσε πολύ περισσότερα προβλήματα από αυτά που επεδίωκε να επιλύσει. Στο δημοτικό σχολείο εκπαιδευτικός εμπιστοσύνης είναι, και πρέπει να είναι, ο υπεύθυνος δάσκαλος της τάξης, γιατί αυτός γνωρίζει καλύτερα από κάθε άλλον τις πραγματικές ανάγκες των μαθητών του, και ο οποίος υποστηρίζεται, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο, τόσο από τον Διευθυντή του σχολείου, όσο και από τον Σύλλογο Διδασκόντων. Για τους παραπάνω λόγους είχαμε ζητήσει την άμεση απόσυρση της παραπάνω διάταξης για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση και χαιρόμαστε που η πρότασή μας έγινε δεκτή.

Άρθρο 46: Η μετάθεση του χρόνου δημοσίευσης της ειδικής πρόσκλησης πρόσληψης αναπληρωτών εκπαιδευτικών, μελών Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π. για κάλυψη κενών θέσεων συγκεκριμένων σχολικών μονάδων από την πρώτη Νοεμβρίου, που ίσχυε μέχρι τώρα, στην πρώτη Οκτωβρίου κάθε έτους, είναι θετική, και σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 42 του σχεδίου νόμου για διπλή μοριοδότηση των αναπληρωτών εκπαιδευτικών που θα υπηρετούν σε δυσπρόσιτες περιοχές, θα συντελέσει στην πιο έγκαιρη στελέχωση συγκεκριμένων σχολικών μονάδων, όπου κάθε χρόνο εντοπίζονται λειτουργικά κενά. Η διπλή μοριοδότηση των αναπληρωτών εκπαιδευτικών που θα υπηρετούν σε δυσπρόσιτες περιοχές, θα πρέπει να συνδυαστεί και με τη λήψη ανακουφιστικών μέτρων, που θα αφορούν τη σίτιση, τη μεταφορά και τη διαμονή τους.

Οι παραπάνω όμως θετικές διατάξεις, για να έχουν ουσιαστικό αποτέλεσμα στην έγκαιρη στελέχωση των σχολικών μονάδων, θα πρέπει να συνοδευτούν και από άλλες ωθητικές που να προβλέπουν, αφενός την ολοκλήρωση όλων των υπηρεσιακών μεταβολών των μόνιμων εκπαιδευτικών τον Ιούνιο κάθε έτους, πριν τη λήξη του διδακτικού έτους, και αφετέρου την τοποθέτηση όλων των αναγκαίων αναπληρωτών εκπαιδευτικών στις σχολικές μονάδες την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή έναρξη κάθε νέας σχολικής χρονιάς.